Η Ελλάδα πρώτη σε νεκρούς/κάτοικο από πυρκαγιές, στην ΕΕ: η ερώτηση που η κυβέρνηση βάφτισε «τεχνική» (για να μην απαντήσει)

Η Ελλάδα μετρά ήδη φέτος πάνω από 300.000 καμένα στρέμματα και 11 νεκρούς από πυρκαγιές, επίδοση που την κατατάσσει πρώτη στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε νεκρούς ανά κάτοικο αυτό το καλοκαίρι.

Στην ενημέρωση των πολιτικών συντακτών θέσαμε στον κυβερνητικό εκπρόσωπο ένα συγκεκριμένο ερώτημα για δύο έργα υπογειοποίησης και θωράκισης του ηλεκτρικού δικτύου που χρηματοδοτήθηκαν από το Ταμείο Ανάκαμψης.

Στην ερώτηση παραθέσαμε επίσης το στοιχείο ότι 6 στις 10 μεγάλες πυρκαγιές του 2025 συνδέονταν με το ηλεκτρικό δίκτυο, όπως προκύπτει από τα στοιχεία και τις πηγές που επικαλούνται η WWF και η ομάδα FLAME του Εθνικού Αστεροσκοπείου, μεταξύ άλλων δηλώσεις στελεχών του υπουργείου και σχετικό δημοσίευμα της «Καθημερινής».

Το 2021 είχαν ενταχθεί στο Ταμείο Ανάκαμψης συγκεκριμένες παρεμβάσεις αναβάθμισης του δικτύου. Η μία δράση αφορούσε περίπου 1.845 χιλιόμετρα και η δεύτερη 784 χιλιόμετρα δικτύου σε δασικές περιοχές.

Τον Μάιο του 2025, σύμφωνα με τα στοιχεία του ΔΕΔΔΗΕ που επικαλεστήκαμε, είχαν ολοκληρωθεί 516 από τα 1.845 χιλιόμετρα της πρώτης δράσης και 573 από τα 784 χιλιόμετρα της δεύτερης, ενώ η ολοκλήρωσή τους τοποθετούνταν στο πρώτο τρίμηνο του 2026.

Το ερώτημα λοιπόν ήταν απλό: έχουν σήμερα ολοκληρωθεί τα δύο συγκεκριμένα έργα; Αν όχι, πόσα χιλιόμετρα έχουν γίνει και πόσα απομένουν; Και γιατί στο μεταξύ αφαιρέθηκε το δεσμευτικό ορόσημο ολοκλήρωσης;

Δύο αριθμοί και μία πολιτική εξήγηση.

Και κάπου εκεί ξεκίνησε μια εντυπωσιακή διαδρομή αποφυγής της απάντησης.

https://youtu.be/IMpm2CUaq20

Αρχικά ο Παύλος Μαρινάκης χαρακτήρισε όσα προηγήθηκαν περίπου ως «τοποθέτηση». Μόνο που μέχρι το σημείο της ερώτησης είχαν παρατεθεί στοιχεία, ημερομηνίες, αριθμοί και αναφορές σε

έρευνες. Δεν είχε διατυπωθεί ούτε μία αξιολογική κρίση.

Στη συνέχεια αντέδρασε στη φράση μας ότι «δεν απαντήσατε» σε σχετική κοινοβουλευτική ερώτηση, διευκρινίζοντας ότι δεν είχε ερωτηθεί προσωπικά ο ίδιος στη Βουλή και ότι ο ΔΕΔΔΗΕ δεν εμπίπτει στη δική του υπουργική αρμοδιότητα.

Προφανώς όταν ένας δημοσιογράφος λέει στον κυβερνητικό εκπρόσωπο «δεν απαντήσατε», αναφέρεται στην κυβέρνηση που εκείνος εκπροσωπεί και όχι στην κοινοβουλευτική δραστηριότητα του Παύλου Μαρινάκη ως φυσικού προσώπου.

Ακολούθησε η κλιματική κρίση.

Μετά ήρθε το Μάτι.

Ο κυβερνητικός εκπρόσωπος αναφέρθηκε στον κρατικό μηχανισμό του 2018, στην εισαγγελική αγόρευση για την τραγωδία, στο 112 και στην κατάσταση της Πολιτικής Προστασίας πριν αναλάβει η σημερινή κυβέρνηση.

Ύστερα ακούσαμε για την αύξηση του αριθμού των πυροσβεστών, τις εκκενώσεις, τα drones, το πρόγραμμα ΑΙΓΙΣ και τη συνολική βελτίωση του μηχανισμού.

Όλα αυτά μπορούν προφανώς να αποτελέσουν αντικείμενο πολιτικής συζήτησης.

Κανένα όμως δεν απαντούσε στην ερώτηση: τι συνέβη με τα 1.845 και τα 784 χιλιόμετρα;

Το πιο ενδιαφέρον σημείο ήρθε όταν ο κυβερνητικός εκπρόσωπος χαρακτήρισε την ερώτηση «πολύ τεχνική» και μας παρέπεμψε στο αρμόδιο υπουργείο.

Εδώ βρίσκεται ίσως και η ουσία της αντιπαράθεσης.

Πώς γίνεται να θεωρείται «τεχνικό» ένα ερώτημα που αφορά έργα εκατοντάδων εκατομμυρίων, χρηματοδότηση του Ταμείου Ανάκαμψης, πρόληψη πυρκαγιών, συγκεκριμένες κυβερνητικές δεσμεύσεις και την αφαίρεση ενός δεσμευτικού ορόσημου;

Δεν πρόκειται, δηλαδή, για κάποια εξειδικευμένη τεχνική λεπτομέρεια που ένας δημοσιογράφος αποφάσισε αυθαίρετα να μεταφέρει στο briefing. Πρόκειται για ένα ζήτημα δημόσιου συμφέροντος, το οποίο αφορά κυβερνητικές επιλογές, δημόσιους πόρους, καθυστερήσεις έργων και την πρόληψη καταστροφικών πυρκαγιών.

Αντί όμως για τα δύο συγκεκριμένα έργα, ο κυβερνητικός εκπρόσωπος μας ενημέρωσε ότι ο ΔΕΔΔΗΕ διαχειρίζεται δίκτυο 250.000 χιλιομέτρων, περίπου 4,5 εκατομμύρια στύλους και 168.000 υποσταθμούς. Μας είπε επίσης ότι ο ετήσιος ρυθμός υπογειοποιήσεων έχει αυξηθεί πάνω από έξι φορές σε σχέση με το 2019.

Χρήσιμες πληροφορίες.

Αλλά δεν ήταν αυτό που ρωτήσαμε.

Γι’ αυτό επανήλθαμε:

«Δεν σας ρωτήσαμε πόσα χιλιόμετρα κατασκευάζει ο ΔΕΔΔΗΕ κάθε χρόνο. Σας ρωτήσαμε για δύο συγκεκριμένα έργα που είχαν χρηματοδοτηθεί για ευάλωτες και δασικές περιοχές, πόσα ολοκληρώθηκαν και πόσα όχι. Δύο νούμερα είναι».

Ο κυβερνητικός εκπρόσωπος απάντησε ότι τα στοιχεία υπάρχουν στο σημείωμά του και ότι θα μας το επισυνάψει.

Το σημείωμα πράγματι επισυνάφθηκε στην επίσημη ενημέρωση.

Τι απάντηση έδινε στα δύο συγκεκριμένα νούμερα που ζητήσαμε;

Καμία.

Για να είμαστε ακριβείς, το σημείωμα περιλαμβάνει έναν γενικό ισχυρισμό ότι «το σύνολο του φυσικού αντικειμένου των έργων του ΤΑΑ ολοκληρώθηκε εμπρόθεσμα στις 31.07.2026» και ότι συνολικά «κατασκευάστηκαν ή αναβαθμίστηκαν πάνω από 3.600 χλμ. Δικτύου Διανομής», έναντι στόχου 3.370 χιλιομέτρων.

Δεν αναφέρει όμως πόσα από τα 1.845 χιλιόμετρα της πρώτης συγκεκριμένης δράσης ολοκληρώθηκαν. Δεν αναφέρει πόσα από τα 784 χιλιόμετρα της δράσης στις δασικές περιοχές ολοκληρώθηκαν. Και δεν απαντά γιατί αφαιρέθηκε το δεσμευτικό ορόσημο.

Με άλλα λόγια, στο ερώτημα για δύο συγκεκριμένους αριθμούς πήραμε έναν τρίτο, συνολικό αριθμό.

Υπάρχει όμως εδώ κάτι ευρύτερο από μια ακόμη κυβερνητική υπεκφυγή.

Είναι η διεκδίκηση από την ίδια την εξουσία του δικαιώματος να καθορίζει όχι μόνο πώς θα γίνεται η δημόσια συζήτηση, αλλά και ποια ζητήματα δικαιούνται να χαρακτηρίζονται πολιτικά.

Ας χρησιμοποιήσουμε ακόμη και τα πιο μετριοπαθή, απολύτως θεσμικά και mainstream δημοσιογραφικά κριτήρια.

Το θέμα αφορά ανθρώπινες ζωές και καταστροφικές πυρκαγιές.

Αφορά εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ και δημόσιους πόρους.

Αφορά έργα με συγκεκριμένες κυβερνητικές δεσμεύσεις και χρονοδιαγράμματα.

Αφορά την αφαίρεση δεσμευτικού ορόσημου από το Ταμείο Ανάκαμψης.

Και το ζήτημα των πυρκαγιών και του ηλεκτρικού δικτύου βρισκόταν επί ημέρες στην κορυφή της δημόσιας ατζέντας.

Για να είμαι ειλικρινής, το πρόβλημα που περίμενα να αντιμετωπίσω στο briefing ήταν το ακριβώς αντίθετο.

Περίμενα ότι δύο ή τρεις συνάδελφοι πριν από εμένα θα είχαν ήδη θέσει το ίδιο ερώτημα και θα μου είχαν, όπως λέμε στη δημοσιογραφική πιάτσα, «πάρει την ερώτηση».

Δεν περίμενα ότι θα ακούγαμε πως ένα ζήτημα με όλα τα παραπάνω χαρακτηριστικά είναι υπερβολικά «τεχνικό» για την ενημέρωση των πολιτικών συντακτών.

Και φυσικά η παραπομπή στα «αρμόδια υπουργεία» θα είχε μεγαλύτερη αξία αν υπήρχαν πραγματικοί και σταθεροί θεσμικοί δίαυλοι για να παίρνουν οι δημοσιογράφοι απαντήσεις.

Τα υπουργεία δεν πραγματοποιούν πλέον τις τακτικές συνεντεύξεις Τύπου που γίνονταν παλαιότερα, ενώ σε δημοσιογραφικά ερωτήματα συχνά απλώς δεν απαντούν. Προσωπικά μπορώ να παραπέμψω στις ερωτήσεις που έχω αποστείλει στο Υπουργείο Μεταφορών για ζητήματα πυρασφάλειας και στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη για την υπόθεση του Βασίλη Μάγγου, στις οποίες δεν έλαβα ποτέ απάντηση.

Η λογοδοσία θεωρείται, τουλάχιστον στη θεωρία, βασικός πυλώνας της φιλελεύθερης κοινοβουλευτικής δημοκρατίας.

Στην πράξη, όμως, είναι πολύ πιο εύκολο να χαρακτηρίζεις μια ερώτηση «τεχνική», να απαντάς σε μια διαφορετική ερώτηση, να παραπέμπεις σε κάποιο υπουργείο και στο τέλος να επισυνάπτεις ένα γενικό copy-paste σημείωμα.

Και καλό Σεπτέμβρη να έχουμε.